

§ 236

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle hallituksen esitysluonnoksesta laiksi sosiaali- ja terveystuottamisesta

HEL 2016-009624 T 03 00 00

STM057:00/2016

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle lausuntoon vastaukset seuraaviin sosiaali- ja terveysministeriön esitysluonnoksesta laiksi sosiaali- ja terveystuottamisesta esitettyihin kysymyksiin.

"Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää lausuntoa valmiilla sähköisellä kyselylomakkeella ja kysymysten numeroiteja on käytetty tämän lausunnon pohjana. Kysymyksessä on lakiluonnos siitä, että kaikki palveluntuottajat olisivat jatkossa samassa asemassa riippumatta palvelujen tuottamistavasta. Jatkossa palveluntuottajat rekisteröityisivät viranomaiselle ilmoittamalla vaadittavat tiedot ja saisivat sen jälkeen toimintaluvan. Palveluntuottajia voisivat olla laitos, yksityinen henkilö, yhtiö, osuuskunta, yhdistys, säätiö tai joku muu yhteisö.

(Vastaukset lähetetään sähköisellä kyselylomakkeella)

STM:n sähköisen kyselylomakkeen kysymys 4:

Onko lain soveltaminen samanlaisena kaikkiin palveluntuottajiin niiden oikeudellisesta muodosta ja toiminnan tarkoituksesta huolimatta perusteltu ratkaisu (2§, 3§ 1 kohta)?

- Kyllä (avotila)
- Kyllä pääosin (avotila)
- Ei kaikilta osin (avotila)
- Ei (avotila)
- Ei kantaa (avotila)

Palvelujen juridisen ja toiminnallisen kehittämisen näkökulmista lain soveltaminen samanlaisena kaikkiin palveluntuottajiin on perusteltua ja tärkeää. Väestön valinnanvapausjärjestelmän näkökulmasta on hyvä, että kaikkia palveluntuottajia kohdellaan samalla tavalla. Maakunta palvelujen järjestäjänä vastaa palveluntuottajien kanssa laadittavasta sopimuksesta ja sen seurannasta. Tuottajien yhdenmukainen kohtelu yksinkertaistaa palvelujen tuottamista palvelusopimuksen perusteella.

STM:n sähköisen kyselylomakkeen kysymys 5:

Parantavatko palvelun tuottajalle asetetut ehdot asiakas- ja potilasturvallisuutta (5-9§, 13§)?

- Kyllä (avotila)
- Kyllä pääosin (avotila)
- Ei kaikilta osin (avotila)
- Ei (avotila)
- Ei kantaa (avotila)

Palveluntuottajille asetettavat yhtenäiset ehdot taloudellisista edellytyksistä, toimitiloista, toimintaympäristöstä ja välineistä, henkilöstöstä, vastuusta palvelujen laadusta, ja omavalvonnasta, varmistavat palvelutoiminnan laatua ja asiakas- ja potilasturvallisuutta.

On tarpeen edellyttää palveluntuottajaa jatkossa ohjaamaan ja valvomaan omaa toimintaansa omavalvonnan keinoin. On hyvä, että omavalvontasuunnitelmien tekemistä koskevat erilaiset veloitteet yhtenäistyvät, ja laajenevat koko sosiaali- ja terveydenhuoltoon. Perusteluosassa on esitetty, että tämän pykälän toteutumisen varmistamiseksi Valvira antaisi pykälässä mainittuja määräyksiä omavalvontasuunnitelman laatimisesta, sisällöstä ja seurannasta.

Lakiluonnoksen 13§ 3 momentin 15 kohdassa määrittelyyn asiamiehistä on tarpeen lisätä yksityisiä sosiaalipalveluja tuottaville velvoite oman sosiaaliasiamiehen nimeämisestä tapauksissa, jossa palvelukokonaisuus määritellään suureksi tai joissakin tapauksissa järjestää jaettu sosiaaliasiamies.

STM:n sähköisen kyselylomakkeen kysymys 6:

Vähentääkö palvelun tuottajan ja sen palveluyksiköiden erillinen rekisteröinti, palveluyksiköiden siirtokelpoisuus ja riskiperusteinen hyväksymismenettely palvelun tuottajan ja viranomaisen hallinnollista työtä (13§, 15§, ja 17§)?

- Kyllä (avotila)
- Kyllä pääosin (avotila)
- Ei kaikilta osin (avotila)
- Ei (avotila)
- Ei kantaa (avotila)

Ennakkotarkastuksien harkinnanvaraisuus vähentää viranomaisen hallinnollista työtä. On tärkeää että viranomainen voi tarvittaessa pyytää tuottajaa täydentämään tietoja, ja että viranomaisella muutenkin on laaja harkintavalta toiminnan mahdollisia riskejä arvioidessaan. Palvelun

tuottajan hallinnollinen työ osittain lisääntyy, kun vastuu tietojen tuottamisesta on entistä enemmän palvelun tuottajalla.

Palveluntuottajan ilmoitus viranomaiselle tuottajan vaihtumisesta vähentää viranomaisen hallinnollista työtä. Siirtotilanteessa on viranomaisella kuitenkin mahdollisuus arvioida, tarvitaanko erillistä rekisteröintiä. Palveluntuottajan rekisteröinti on erillään palveluyksiköiden rekisteröinnistä. Tällöin oikeus tuottaa palveluita arvioitaisiin erikseen, ja lähtökohteisesti rekisteröidyllä tuottajalla olisi oikeus tuottaa palveluita valtakunnallisesti.

STM:n sähköisen kyselylomakkeen kysymys 7:

Vähentääkö yhteisen palveluyksikön käyttömahdollisuus palvelun tuottajan ja viranomaisen hallinnollista työtä ja parantaako se mahdollisuuksia valvoa toimintaa kokonaisuutena (3§ 5 kohta, 18§)?

- Kyllä (avotila)
- Kyllä pääosin (avotila)
- Ei kaikilta osin (avotila)
- Ei (avotila)
- Ei kantaa (avotila)

Yhteisen palveluyksikön käyttömahdollisuus vähentää palveluntuottajan hallinnollista työtä, kun jokaisen palveluntuottajan ei erikseen tarvitse ilmoittaa omia tietojaan viranomaiselle. Samaan kokonaisuuteen liittyvät palveluyksiköiden rekisteröinnit käsiteltäisiin samanaikaisesti, mikä tehostaa hallintoa ja vähentää tältä osalta palveluyksiköiden omaa hallinnollista työtä ja säästää aikaa. Viranomaisen hallinnollista työtä menettely vähentää myös, kun monta osaa voidaan käsitellä yhtenä kokonaisuutena eikä erillisinä. Järjestely oletettavasti tehostaa myös valvontaa, kun kokonaisuutta voidaan valvoa yhtenä hallintoasiana, eikä erillisinä.

STM:n sähköisen kyselylomakkeen kysymys 8:

Onko vastuullisen palveluntuottajan käsite ja tehtävät perusteltuja (3§ 5 kohta, 18§)?

- Kyllä (avotila)
- Kyllä pääosin (avotila)
- Ei kaikilta osin (avotila)
- Ei (avotila)
- Ei kantaa (avotila)

Käsitteellä tarkoitetaan viranomaisyhteistyöstä ja rekisterinpidosta vastaavaa roolia. Käsitteestä voi saada käsityksen, että vastuullinen palve-

luntuottaja vastaisi muustakin toiminnasta, vaikka näin ei olisi. Tehtävät sinänsä on hyvin perusteltu lain perustelutekstissä.

STM:n sähköisen kyselylomakkeen kysymys 9:

Onko vastuullisen palveluntuottajan käsitteelle muita vaihtoehtoja?

- Kyllä (avotila)
- Ei (avotila)
- Ei kantaa (avotila)

Palveluntuottajan edustaja rekisteri- ja valvontaviranomaisasioissa.

STM:n sähköisen kyselylomakkeen kysymys 10:

Ovatko valvovan viranomaisen keinot, mukaan lukien laiminlyöntimak-
su ja rekisteristä poistaminen, riittävät asiakas- ja potilasturvallisuuden
kannalta (4 luku)?

- Kyllä (avotila)
- Kyllä pääosin (avotila)
- Ei kaikilta osin (avotila)
- Ei (avotila)
- Ei kantaa (avotila)

Valvovalla viranomaisella tulisi olemaan mahdollisuus tarkastaa palve-
luyksikön toiminta, tilat ja välineet silloin, kun tarkastuksen tekemiseen
on perusteltu syy. Lisäksi lupa- ja valvontavirasto voi määrätä aluehal-
lintoviraston tekemään puolestaan edellä mainitun tarkastuksen. Alue-
hallintovirasto tai lupa- ja valvontavirasto voi antaa määräyksen havait-
tujen puutteiden korjaamisesta tai epäkohtien poistamisesta. Määräys
voidaan antaa sakon uhalla tai uhalla, että toiminta keskeytetään. Li-
säksi palveluntuottaja voidaan poistaa tuottajien rekisteristä, jos toimin-
ta ei enää täytä säädettyjä rekisteröinnin edellytyksiä. Edellä mainitut
viranomaisen keinot ovat riittäviä ohjauksen ja valvonnan välineitä asia-
kas- ja potilasturvallisuuden edistämiseksi.

STM:n sähköisen kyselylomakkeen kysymys 11:

Muut vapaamuotoiset huomiot laista sosiaali- ja terveyspalvelujen tuot-
tamisesta?

Lain tarkoituksen toteutuessa se asettaa kaikki tuottajat samanarvoi-
seen asemaan eikä huononna palvelujen laatua tai asiakas- ja potilas-
turvallisuutta. Viranomaisen etukäteisvalvonta vähenee palveluntuotta-
jan omavalvonnan vuoksi.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

800012-62637

Alv.nro

FI02012566

Ehdotettu säätely turvaa omalta osaltaan laadukkaat sosiaali- ja terveyspalvelut ja tätä kautta edistää väestön terveyttä ja hyvinvointia, ja varmistaa asiakas- ja potilasturvallisuutta."

Käsittely

Hallintoylilääkäri Jukka Pellinen oli kutsuttuna asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

Esittelijä

va. virastopäällikkö
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Jouko Ranta, laatuasiantuntija, puhelin: 310 76510
jouko.ranta(a)hel.fi

Liitteet

- 1 HEL 2016-009624 STMn lausuntopyyntö 31 8 2016
- 2 HEL 2016-009624 Liite esityksen pääasiallinen sisältö
- 3 HEL 2016-009624 Lausuntopyyntökysely 31 8 2016

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt Helsingin kaupungilta 9.11.2016 klo.16.15 mennessä lausuntoa esitysluonnoksesta laiksi sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottamisesta (Viite: STM057:00/2016). Kaupunginkanslia on pyytänyt lakiluonnoksesta sosiaali- ja terveyslautakunnalta lausunnon kaupunginhallitukselle 4.10.2016 mennessä.

Lakiesityksen pääasiallisena sisältönä olisi varmistaa sosiaali- ja terveyspalveluja käyttävän asiakkaan tai potilaan asiakas- ja potilasturvallisuus, varmistaa laadultaan hyvät palvelut sekä edistää palvelun tuottajan ja viranomaisten välistä yhteistyötä. Kaikki palveluntuottajat asetettaisiin samaan asemaan. Palveluntuottajat rekisteröityisivät ilmoittautumalla viranomaiselle. Palvelu voitaisiin aloittaa viranomaisen päätöksen jälkeen. Palveluntuottajilla tulisi olla omavalvontasuunnitelma kaikista palveluistaan.

Esittelijä

va. virastopäällikkö
Juha Jolkkonen

04.10.2016

Sotep/5

Lisätiedot

Jouko Ranta, laatuasiantuntija, puhelin: 310 76510
jouko.ranta(a)hel.fi

Liitteet

- 1 HEL 2016-009624 STMn lausuntopyyntö 31 8 2016
- 2 HEL 2016-009624 Liite esityksen pääasiallinen sisältö
- 3 HEL 2016-009624 Lausuntopyyntökysely 31 8 2016

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 27.09.2016 § 223

HEL 2016-009624 T 03 00 00

STM057:00/2016

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

27.09.2016 Pöydälle

Hallintoylilääkäri Jukka Pellinen oli kutsuttuna asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

Puheenjohtaja Maija Anttila pyysi asian pöydälle.

Esittelijä

va. virastopäällikkö
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Jouko Ranta, laatuasiantuntija, puhelin: 310 76510
jouko.ranta(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

800012-62637

Alv.nro

F102012566